

Illersornissamut isumaqatigiissutip 1951-imeersup, tassungalu ilassutitut isumaqatigiissutaasut, Inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerannut, suliffissaqartitsiniarnikkut ilinniartitaanikkullu, inuiaqatigiinnut iluaqutaajuarnissaat qulakkeerniarumallugu Naalakkersuisut naalagaaffiup oqartussaasuinut isumaqatigiissutip nalilersoqqinneqarnissaa siunertaralugu saaffigineqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen)

Akissuteqaat

(Naalagaaffinngornissamut Nunanullu allanut Naalakkersuisoq)

Siullermeerinnineq

Siunnersuuteqartoq Mariane Paviasen Inuit Ataqatigiinneersoq illersornissamut isumaqatigiissutip 1951-imeersup, tassungalu ilassutitut isumaqatigiissutaasut, inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerannut, suliffeqarnikkut ilinniartitaanikkullu inuiaqatigiinnut iluaqutaajuarnissaat qulakkeerniarumallugu Naalakkersuisut naalagaaffiup oqartussaasuinut isumaqatigiissutit nalilersoqqinneqarnissaa siunertaralugu saaffigineqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummik uannga saqqummiussineranik Naalakkersuisut qujaffigaat.

Amerikamiut nunatsinniinnerannik kalaallit iluaquteqarnerannik apeqqut suli Naalakkersuisunut pingaaruteqarpoq. Nunatta illersorneqarnissaannik USA-p qulakeerineqataanera qularutissaanngilaq. Tamannalu akuerissavarput. Pisulli taassuma nunasiaanitta nalaani, ilaatigut kalaallit innuttaasut ilaasa pinngitsaalillugit nuutsinneqarsinnaanerisa ajornanngitsumik pisinnaanerata nalaani aalajangersarneqarnera assortorneqarsinnaanngilaq. Isumaqatigiissutit tunngaviat pissutsit nikingalluinnarnerisa nalaanni pisuusoq takuneqarsinnaavortaaq.

Ukiuni kingullerni nunatta, Danmarkip USA-llu akornanni isumaqatiginninniarnit, ataatsimut toqqammavinnik piumasaqaatinillu inerneqartut, Pituffimmilu sullissinissamik isumaqatigiissummut atatillugu siunissami atorneqartussat ingerlanneqarput. Toqqammaviit taakku ilaatigut aningaasarsiat akileraarutinillu isertitat kiisalu suliffeqarfiit sullissinissamut isumaqatigiissummut attuumassuteqartut annertunerusumik kalaallinut iluaqutaanissaat qulakkiissavaat.

Tamatuma saniatigut Joint Committee pilersinneqarpoq, tassani nunatta USA-llu akornanni Kalaallit Nunaanni immikkoortuni soorlu niuernerimi, aningaasaliinerni, takornariartitsinermi, ilinniartitaanermi, aatsitassani nukissiutini inuinnaallu suliniutaannik pilersitsinermik annertunerusumik suleqatigiinnissaq aallunneqarput. Ilisimasanik avitseqatigiinnermut suliniutinullu pilersinniakkanut sukumiisunut tunngatillugu USA pitsaasumik suleqatigineqarpoq.

Amerikamiut nunatsinniinneranik nunatta annertunerpaamik pissarsinissaanik qulakkeerisumik suliniuteqaqqinnissamik suli pisariaqartitsisoqarnera, siunnersuuteqartup tikkuarpaa, ingammik immikkoortuni Inatsisartunut ilaasortap Mariane Paviasenip siunnersuutimini erseqqissaavigisaani; tassalu inuiaqatigiit aningaasarsiorneranni, suliffeqarnermi kiisalu piginnaasat tungaasigut ilinniartitaanikkullu.

Tamatuma saniatigut illersornissamik isumaqatigiissutip ilaata sorliup ilassutitullu isumaqatigiissutit tassunga ilaasuni kalaallit iluaqutserneqarnerunissaat anguniarlugu suliniuteqarfissatsinnik sukumiisumik isummernissatsinnik immikkut pisariaqartitsivugut. Taamaaliornikkut angusassanik attanneqarsinnaasunik piujuartitsisunillu, inuiaqatigiit pisariaqartitaannik takutitsisunik siunnerfeqartumik sulinissarput qularnaarniarsinnaavarput.

Taamaammat allannguutissatut Illersornissaq pillugu isumaqatigiissutininik nunatta iluaquteqarnerulernissaa qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut Naalagaaffiup oqartussaasuinut saaffigineqqullugit peqquneqarnissaat, tamannalu sioqqullugu Illersornissaq pillugu isumaqatigiissutini immikkoortut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut, suliffeqarnikkut, piginnaasatigut ilinniartitaanikkullu iluaqutaanerusumik aaqinneqarsinnaasut suussusersiniarlugit partiinik oqaloqateqarneq aallarteqqullugu Naalakkersuisut peqquneqassatut Inatsisartunut aalajangiiffigisassanngorlugu Naalakkersuisunit siunnersuutigaarput..

Tamanna tunuliaqutaralugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummi allannguutissatut siunnersuutigineqarpoq:

Illersornissaq pillugu isumaqatigiissutininik nunatta iluaquteqarnerulernissaa qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut Naalagaaffiup oqartussaasuinut saaffigineqqullugit, sioqqullugulu Illersornissaq pillugu isumaqatigiissutini immikkoortut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut, suliffeqarnikkut, piginnaasatigut ilinniartitaanikkullu iluaqutaanerusumik aaqinneqarsinnaasut suussusersiniarlugit partiinik oqaloqateqarneq aallarteqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Tamanna tunuliaqutaralugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip allannguutitaqartup akuerineqarnissaa Naalakkersuisut inassutigaa.